

„masa rotundă“ a revistei noastre la teatrul „Ion Creangă“

Aceste pagini erau destinate obișnuitei „mese rotunde“ a redacției. Intenționam, de data aceasta, să aducem în atenția opiniei publice viața artistică a teatrului „Ion Creangă“, plasat, prin menire și prin întreaga sa problematică specifică, în centrul preocupărilor educative actuale. Porneam de la convingerea că, astăzi mai ales, și poate mai mult decât alte colective teatrale, Teatrul „Ion Creangă“ e chemat să-și analizeze într-un spirit profund, deci și critic, realizările și deopotrivă rosturile și perspectivele. Întâlnirea a avut loc. Din partea teatrului: Ion Lucian, director; Barbu Dumitrescu și N. Al. Toscani, regizori; Natașa Gheorghiu, secretar literar; Daniela Anencov, Alexandrina Halic, Anca Zamfirescu, Mihai Andreescu, Gh. Angheluță, I. Gh. Arcudeanu, N. Spudercă, Gh. Vrinceanu, actori; Elena Simirad-Munteanu, pictor scenograf.

Pentru a lărgi orizontul schimbului de idei, am invitat în mod special pe criticul Marin Theodorescu, pe prof. Dumitru Popescu, șeful Comisiei cultural-artistice a Consiliului Organizației Pionierilor din sectorul 2 al Municipiului București, și pe regizorul I. Cojar, autorul unor apreciate spectacole pentru copii.

Redacția a fost reprezentată de Ileana Popovici și Virgil Munteanu. Spre regretul nostru, la capătul unor lungi ore de dezbateri, am fost nevoiți să acceptăm evidența: nu s-a putut stabili un dialog, în sensul major al cuvântului. Au lipsit condițiile fundamentale — sinceritatea, încrederea, stima reciprocă, obiectivitatea și mai ales spiritul critic. Antrenându-se într-o ciudată reacție psihologică de apărare, conducerea teatrului, urmată de o parte din trupă, și-a confecționat despre sine o imagine contrarie stării de fapt, și primejdioasă pentru psihologia, activitatea și interesele sale. Anume, imaginea unui teatru-model, aureolat de succese internaționale, dar victimă, la el acasă, a unei triple nedreptăți: necunoașterea de către marele public, indiferența celor chemați să-l sprijine, și conjurația răuvoitoare a criticii de specialitate, dispusă să distrugă, sistematic, creație după creație, tot ce apare pe așul său. Încercarea de a apropia analiza de realitate, punând în balanță realizările certe, dar și eșecurile, de a instaura atmosfera firească unei confruntări de păreri, de a examina, cu exigență, nivelul producției curente de spectacole, s-a izbit de o rezistență opacă, de hotărîrea nestrămutată a directorului de a eluda observațiile și obiecțiile critice. A fost pusă, în mod absurd, la îndoială buna intenție a redacției noastre — ba chiar și etica profesiunii de ziarist —, ceea ce ne-a obligat să dăm acestei necuviințe replica meritată.

În consecință, renunțăm, de astă dată, la modul nostru obișnuit de prezentare a colocviilor din teatre, care a fost întotdeauna al convorbirilor prietenești, neprotocolare și directe. De altfel, un accident tehnic, produs la locul discuției, și a cărui cauză rămîne inexplicabilă, a compromis o bună parte a înregistrării pe bandă de magnetofon.

Deschidem totuși paginile revistei noastre celor interesați de bunul mers al activității teatrului pentru copii și tineret: artiști, critici, pedagogi, activiști, spectatori; și, bineînțeles, membrilor trupei teatrului „Ion Creangă”. Sîntem convinși că un examen de conștiință artistică — și chiar un examen mai larg, de conștiință — poate fi salutar pentru viața acestui teatru. Prilejuindu-l, în termeni exacti de seriozitate și atitudine constructivă, sperăm să contribuim efectiv, și într-altfel decît prin formale elogii și declarații convenționale de simpatie, la depășirea acestei dureroase „crize de personalitate”, ce frînează evoluția unui teatru pe care cu toții vrem să-l stimăm și să-l iubim.

Reproducem, pentru început, opiniile a doi dintre invitații noștri la „masa rotundă” care n-a putut fi dusă la bun sfîrșit: Marin Theodorescu și prof. Dumitru Popescu.

I.P.
V.M.

Copiii și teatrul

Punînd azi în discuție problema teatrului pentru copii, redacția revistei „Teatrul” răspunde unei necesități ce își așteaptă de mulți ani rezolvarea.

Consider că teatrul pentru copii, datorită rolului deosebit pe care-l are în stabilirea contactului viitorului cetățean al societății noastre socialiste cu fenomenul artistic, trebuie să stea mai mult în atenția forurilor culturale de resort, a școlii, a organizațiilor de copii și tineret. Sînt de asemenea convins că, dacă scriitorii, oamenii de teatru, pedagogii, psihologii, filozofii etc., ar fi fost mai solicitați, s-ar fi putut obține de la ei păreri și sugestii interesante.

În realizarea educației artistice a copiilor, teatrul are o contribuție importantă, datorită faptului că este larg răspîndit și accesibil puterii lor de înțelegere. Piesa de teatru, utilizînd mijloace de expresie specifice diferitelor arte, solicită multilateral atenția micului spectator. Spectacolul înlesnește copiilor descoperirea frumuseților textului literar. Teatrul contribuie la formarea simțului estetic, la lărgirea orizontului și la îmbogățirea volumului de cunoștințe al copiilor, la educarea lor morală și intelectuală. Iată de ce este necesar ca acest contact al elevilor cu teatrul să fie îndrumat îndeaproape de către toți factorii responsabili.

Poate că ar fi util — fiindcă încerc să reprezint în cadrul acestei discuții pe cei peste un milion și jumătate de pionieri și mai multe milioane de elevi din clasele I—VIII — să mă refer și la unele din părerile lor despre teatru, deoarece — trebuie să recunoaștem — de prea puține ori, ei s-au bucurat de privilegiul de a fi ascultați.

Copiii și adolescenții doresc să vizioneze, în primul rînd, piese care să se refere la viața lor, la unele probleme specifice școlare, cu un cuvînt — piese care să reflecte universul atît de fermecător al copilăriei.

O altă temă ar fi cea referitoare la eroismul poporului nostru, la luptele duse de-a lungul veacurilor. Figurile unor domnitori ca Ștefan cel Mare, Vlaicu Vodă, Petru Rareș, Mihai Viteazul, Mircea Voievod și alții, evocate în stagiunile trecute pe scenele unor teatre bucureștene, au umplut inimile copiilor de bucurie și de mîndrie patriotică. Dar, oare istoria s-a oprit aici? Pe cînd și alte piese inspirate din realitatea istorică contemporană?

Preferința pentru basm, îndeosebi a copiilor din clasele mici, pentru aventură și opere științifico-fantastice, a celor mai mari, ar putea fi satisfăcută prin dramatizarea unor povestiri sau basme care să fie incluse în repertoriul Teatrului „Ion Creangă”.

Cu foarte multă insistență apare în solicitările copiilor ideea ca la Teatrul „Ion Creangă” să fie montate mai multe piese din literatura noastră clasică și din cea universală. De aceea, cred că în viitor n-ar trebui să lipsească din repertoriul acestui teatru autori ca: Vasile Alecsandri, I. L. Caragiale, Petre Ispirescu, Andersen, Frații Grimm, Lewis Carroll, unele piese shakespeareene, repovestite de Charles și Mary Lamb, Cervantes, Swift, Stevenson, Twain; sau piese ca: *Prințesa Turandot* de Carlo Gozzi, *Pasărea albastră* de Maeterlinck, *Svanevit* de Strindberg, *Till Ulenspiegel* de P. Homski, după Charles de Coster, *Snegurocica* de Ostrovski și altele.

Sînt convinși că ar putea fi montate chiar piese într-un act de Brecht, unele fantezii teatrale ale lui Maiakovski, care ar aduce în repertoriul teatrului spectacolul politic pentru adolescenți.

Din sondajele efectuate, se constată că activitatea Teatrului „Ion Creangă” nu este destul de bine cunoscută în rîndul tuturor școlarilor. De aceea, se impune o mai largă popularizare, în fiecare școală, a spectacolelor acestei instituții.